

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1785,Wyklad-prof-dr-hab-Jerzego-Eislera-Byl-spokoj-i-praca-Spor-o-ocene-PRL-Radom-9-s.html>
04.04.2026, 22:28

Wykład prof. dr. hab. Jerzego Eislera „Był spokój i praca...(?). Spór o ocenę PRL” - Radom, 9 stycznia 2008 r.

09.01.2008

9 stycznia 2008 roku w Resursie Obywatelskiej w Radomiu prof. Jerzy Eisler - dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie - wygłosił referat pt. „Był spokój i praca...(?). Spór o ocenę PRL”. Wystąpienie odbyło się w ramach Radomskich Spotkań Historycznych. Prof. Eisler dzieląc się swoimi refleksjami stwierdził, że ocena PRL zależy od osobistych doświadczeń ludzi, którzy wówczas żyli. Zaznaczył przy tym, że wszyscy historycy zgodni są, że Polska Ludowa nie była państwem demokratycznym, lecz dyktatorskim. Nie była również państwem suwerennym. Jej zwierzchnikiem był Związek Radziecki. Badacze historii PRL różnią się jedynie przy określaniu stopnia naszej podległości wobec Związku Radzieckiego. Jak twierdzi prof. Eisler: „ Nie ma prostego opisu zależności PRL od ZSRR. Nie da się opisać tego jednym zdaniem”.

W dalszej części wystąpienia wykładowca zwrócił uwagę na trzy elementy, które należy wymienić mówiąc o Państwie Polskim:

1. Państwo jako instytucja, system sprawowania władzy, „to co nazywano PRL”.
2. Polska jako kraj (miasta, morze, góry, jeziora, krajobraz, wszystko, co w nim zmieniamy, zagospodarowujemy, nie mając jednak wpływu na kształt jego granic).
3. Polska jako ludzie żyjący w tym kraju; pokolenia poprzednie, aktualne i przyszłe - „PRL to część naszej historii. Nie jestem w stanie obronić nic z państwa PRL, ale trzeba wyraźnie odróżnić państwo od kraju i ludzi. Wielu z nas przeżyło w czasach Polski Ludowej swoją młodość. Być może to jest przyczyną tęsknoty wielu ludzi za tamtymi czasami” powiedział prof. Eisler.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

